

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Навчально-науковий Інститут психології та соціальних наук

МАУП

Кафедра філософії та суспільних дисциплін

Затверджую:

Директор ННІ ПСН

Я.М. Раєвська
2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри
філософії та суспільних дисциплін
Протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.
Завідувач кафедри Т.В. Нич

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ФІЛОСОФІЯ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОСТІ

Спеціальності: 051 Економіка

Освітнього рівня: третій (освітньо-науковий)

Освітньої програми: Економіка

Київ, МАУП 2024

Розробник (-и) силабусу навчальної дисципліни:

Нич Тамара Володимирівна, кандидат філософських наук, завідувач кафедри філософії та суспільних дисциплін.

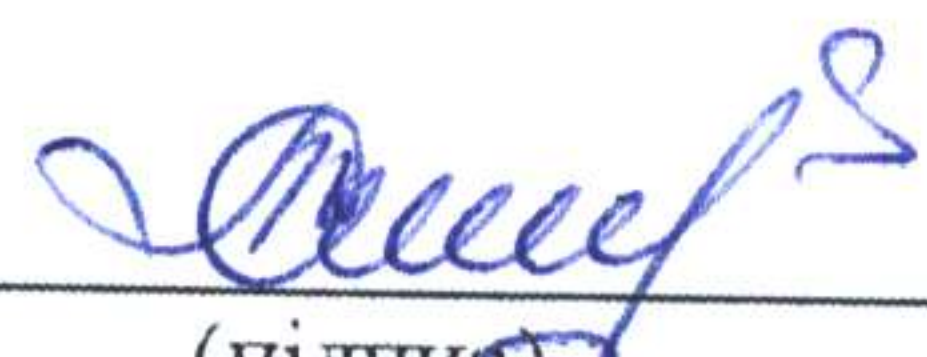
Викладач:

Мелков Юрій Олександрович, доктор філософських наук, професор кафедри філософії та суспільних дисциплін.

Силабус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри філософії та суспільних дисциплін

Протокол від «28» серпня № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

Т.В.Нич

Гарант освітньої програми

(підпис)

Дацій О.І.

Силабус перевірено

«28» серпня 2024 р.

Заступник директора

(підпис)

Т.В.Нич

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» ____ 20__ р., протокол № ____

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Навчально-науковий Інститут психології та соціальних наук
Кафедра філософії та суспільних дисциплін**

Назва дисципліни	Філософія глобальних проблем сучасності
Викладач (-і)	Мелков Юрій Олександрович
Портфоліо викладача (-ів)	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/imvsn/kafedra-filosofii-ta-suspilnih-disciplin/melkov.html
Контактний тел.	+38-(068)-351-09-73
E-mail:	uka7777@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-bank-strahovoi-spravi/silabusi8.html
Консультації	вівторок, 2 години, 13.00–14.20, ауд.35/2

1. Коротка анотація до дисципліни. Дисципліна «Філософія глобальних проблем сучасності» є важливим компонентом підготовки фахівців найвищої кваліфікації, яка надає можливість розвинути навички аналізу тенденцій розвитку сучасної цивілізації. Завдяки оволодінню філософською методологією і категоріальним апаратом, аспіранти мають можливість глибоко проаналізувати сутність глобальних викликів, які стоять перед людством на початку ХХІ ст., з'ясувати специфіку політичних, соціальних, економічних та духовно-культурних вимірів сучасних глобальних проблем; оцінити можливі шляхи їх вирішення, запропоновані сучасними дослідниками та філософами, систематизувати знання з можливих сценаріїв майбутнього в напрацюваннях різних шкіл глобалістики.

2. Мета: відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та положень «Програми забезпечення якості освіти у ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна академія управління персоналом», сприяти глибокому філософському осмисленню майбутніми фахівцями глобальних проблем, які стоять перед сучасною цивілізацією, вміню аналізувати їх причини і можливі шляхи вирішення, опанувавши філософською методологією.

Завдання: ознайомити аспірантів з понятійно-категоріальним апаратом та основними концепціями сучасної філософської думки; надати комплексне уявлення про основні глобальні проблеми та ризики, пов'язані з життєдіяльністю людини у світі ХХІ століття, включаючи українську гуманітарну та соціальну перспективу: основні теоретичні підходи, методологічні принципи та дискурсивні практики; сформувати вміння та навички самостійного, творчого, критичного та конкретного мислення; сприяти засвоєнню філософських засад науки та науково-дослідної діяльності, формуванню системного культурного світогляду науковця.

3. Формат курсу: очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові

компетентності):

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Підсумкове (іспит)
СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (іспит)
СК08. Вміння планувати, проводити та презентувати наукові дослідження, готувати результати наукових робіт до оприлюднення.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (іспит)

5. Тривалість курсу. 120 годин (4 кредити ЄКТС), з них: 48 години аудиторної роботи; 72 годин – самостійної роботи, іспит – 2 години.

6. Статус дисципліни: обов'язкова.

7. Пререквізити: Курс «Філософія глобальних проблем сучасності» тісно пов'язаний із проблематикою інших дисциплін суспільного і гуманітарного блоку, знання яких необхідно аспіранту для вивчення курсу. Зокрема, філософське осмислення глобальних проблем сучасності передбачає наявність знань із базового курсу «Філософія», який викладається для студентів першого освітнього рівня (бакалавр), а також простежується взаємозв'язок із курсами «Політологія», «Соціологія», «Релігієзнавство» тощо.

8. Технічне й програмне забезпечення/обладнання: В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, комп'ютерні лабораторії, конференц-зали, бібліотека. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

9. Політика курсу: Курс «Філософія глобальних проблем сучасності» передбачає засвоєння та дотримання принципів академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Завдання мають бути виконані вчасно, у встановлені терміни; відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин (див. навчально-методичну карту дисципліни в додатку):

- Змістовий модуль 1 «Теоретико-методологічні основи філософії глобальних проблем сучасності» (лекційні теми 1–6, семінарська тема 1);

- Змістовий модуль 2 «Актуальні проблеми трансформації глобального світу XXI століття: політичні, економічні та соціальні аспекти»

(лекційні теми 7–18, семінарські теми 2–5);

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні *лекційного матеріалу* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як проблемні лекції, лекції-візуалізації.

Проблемна лекція забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу аспірантів до найбільш важливих проблематичних питань з відповідної теми, визначаючи у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу та спонукаючи слухачів до критичного та самостійного мислення, до осмислення всіх наявних аргументів «за» та «проти», до формування та обґрунтування власної позиції.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу за допомогою технічних засобів навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні *семінарських занять* передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-от: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, виступи з опонуванням, групові проекти та кейс-завдання.

Аспіранти опрацьовують інформацію та проводять наукові дослідження самостійно, у свій вільний час, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернет і бібліотек (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних ситуаціях, пов'язаних з проведенням наукових досліджень, апробацією та публікацією їх результатів, захистом дисертаційних робіт.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Вид діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	6	6	13	13
Відвідування семінарських занять	1	1	1	4	4
Робота на семінарському занятті	10	1	10	4	40
Виконання завдань для самостійної роботи	10	1	10	1	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-

Разом		52	92
Максимальна кількість балів:			144
144:100=1,44. Аспірант набрав X балів; Розрахунок: $X:1,44$ = загальна кількість балів.			

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються 2 самостійні роботи.

Самостійна робота 1 (змістовий модуль 1).

Здійснити порівняльну характеристику основних моделей глобального розвитку людства, обравши для цього декілька концепцій видатних мислителів і науковців. Сформулювати власне ставлення до цих проектів, спираючись на події і факти останніх років.

Самостійна робота 2 (змістовий модуль 2).

Обрати один із аспектів глобальних проблем сучасності і підготувати доповідь-презентацію на дану тему. При підготовці звернути увагу і визначити причини проблем, їх сучасний стан і можливі шляхи вирішення.

Критерії оцінювання:

- відповідність вимогам щодо змісту та стилю оформлення – 3 бали;
- глибина розкриття теми – 5 балів;
- грамотність, змістовність – 2 бали.

Максимальний загальний результат: 10 балів.

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді *тестування*.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- з вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів;
- з вибором кількох правильних відповідей;
- на встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік.

Залік проводиться в усній формі: до завдання входять 2 теоретичних питання, за відповідь на які максимально можливо отримати 20 балів.

Перерахування у традиційну систему:

- 20 балів – аспірант надав правильні та повні відповіді на всі запитання: «зараховано», А, 100-90 балів;
- 15 балів – аспірант відповів на всі запитання, проте допустив певні неточності у визначеннях базових категорій, які не впливають на правильність відповіді в цілому: «зараховано», В/С, 89–75 балів;
- 10 балів – аспірант відповів недостатньо повно і конкретно на

поставлені запитання, хоч і відобразив знання основного програмного матеріалу; ця оцінка також відповідає правильній відповіді на одне з двох поставлених питань: «зараховано», D/E, 74–60 балів;

● 0 балів – аспірант надав неправильні відповіді на поставлені запитання, виявив неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу та неспроможність послідовно і правильно аргументувати свою відповідь, або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання: «не зараховано», F–FX, 59–0.

ЗАГАЛЬНА ПІДСУМКОВА ОЦІНКА (в балах) = результати поточної роботи + результати заліку.

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю.

1. Сутність глобальних проблем сучасності.
2. Класифікація глобальних проблем, що стоять перед людством.
3. Специфіка філософських знань та роль філософії у дослідженні глобальних проблем сучасності.
4. Методологічна основа філософського осмислення сучасних глобальних проблем.
5. Основна проблематика глобалістики.
6. Класифікація основних проблем глобалістики.
7. Сучасна глобалістика як міждисциплінарна наука.
8. Основні концепції глобалістики.
9. Пріоритетні проблеми глобалістики.
10. Історичні й теоретичні передумови виникнення глобалістики як науки.
11. Основні школи глобалістики.
12. Римський клуб (концепція «межі зростання»).
13. Школа «сталого розвитку».
14. Школа універсального еволюціонізму.
15. Школа мітозу біосфер.
16. Школа контрольованого глобального розвитку.
17. Школа світ-системного аналізу.
18. Прогностика — наука про закони і методи прогнозування.
19. Функції прогностики як науки.
20. Прогностика і футурологія.
21. Політичне та соціальне прогнозування: принципи та методи.
22. Класифікація прогнозів.
23. Класифікація методів прогнозування.
24. Основні методи розробки прогнозів та їх різновиди.
25. Проблема якості і верифікації прогнозів.
26. Спроби прогнозів в історії та художній літературі.
27. Глобалістські утопії та антиутопії.
28. Глобальне моделювання: походження, принципи, тенденції.
29. Класифікація проектів і моделей глобального розвитку.
30. Перші спроби глобальних моделей світу.

31. Діяльність Римського клубу.
32. Засадничі принципи діяльності Римського клубу.
33. Приклади глобальних моделей світу.
34. Суверенітет та глобалізація.
35. Національні держави та глобалізація.
36. Вплив глобалізації на систему державного управління.
37. Демократія в умовах глобалізації.
38. Глобальні проблеми сучасності та міжнародні відносини.
39. Інтерпретації постбіполярного світу.
40. Глобальний та локальний рівні міжнародних відносин.
41. Регіональні конфлікти та їх роль у сучасному політичному розвитку світу.
42. Тероризм як нове явище у міжнародних відносинах.
43. Антиглобалізм: історія виникнення, перші виступи, основні методи діяльності, склад учасників.
44. Альтерглобалізм: історія виникнення, перші виступи, основні методи діяльності, склад учасників.
45. Роль міжнародних організацій у сучасному світі.
46. Стратегія ООН у вирішенні глобальних проблем сучасності.
47. Роль міжнародних фінансових організацій у вирішенні глобальних проблем.
48. Гуманітарні організації та глобальні проблеми людства.
49. Антиглобалістські та альтерглобалістські організації.
50. Сучасні інтерпретації сфери взаємодії людини та природи.
51. Економічна взаємозалежність сучасного світу.
52. Основні виміри економічних проблем людства.
53. Руйнівні наслідки економічної діяльності сучасного людства.
54. Соціально-екологічні проблеми сучасної цивілізації.
55. Сутність проблеми обмеженості природних ресурсів.
56. Основні причини загострення проблеми забруднення навколишнього середовища.
57. Поняття «демографічний вибух» і «демографічна криза».
58. Основні виміри глобальної демографічної проблеми.
59. Демографічна політика як важливий засіб подолання глобальних демографічних проблем.
60. Демографічна ситуація в Україні: реальність і перспективи.
61. Поняття урбанізації. Субурбанізація і псевдоурбанізація.
62. Головні особливості і темпи урбанізації у XX-XXI століттях.
63. Сучасні соціальні проблеми та їх глобальний характер.
64. Проблема відчуження особистості в сучасному суспільстві.
65. Традиційна та масова культура в умовах глобалізації.
66. Інформаційна революція та інформаційне суспільство в умовах глобалізації.
67. Проблема захисту інформаційного простору в сучасному суспільстві.

68. Проблема людини у віртуальній реальності.
 69. Релігійний вимір глобальних проблем сучасності.
 70. Фундаменталізм та його сучасні різновиди.
 71. Сучасний радикалізм, його особливості і різновиди.
 72. Проблеми ідентифікації, самоідентифікації і толерантності в сучасному суспільстві.
 73. Проблеми здоров'я людини в сучасному світі: фізичні, психічні та духовні аспекти.
 74. Проблеми здоров'я і тривалості життя в Україні.
 75. Україна в сучасному глобалізованому світі: проблеми і перспективи.

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Ауреліо Печчеї. Людські якості // http://pidruchniki.ws/1791021137699/filosofiya/aurelio_pechcheyi_1908-1984
2. Арутюнов В. Х., Свінцицький В. М. Філософія глобальних проблем сучасності: Навч.-метод. посібник для самоств. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2003. — 90 с.
3. Арсеєнко А. Соціологія і глобалізація: [Виступ на засіданні кругл. столу: „Сусп-во і соціол. на межі третього тисячоліття”] // Соціол.: теорія, методи, маркетинг. — 1999. — №3. — С. 11-14.
4. Бжезінський З. Демократія перед лицем глобалізації // “І”: незалежний культурологічний часопис. — № 19. — 2000 — С.42-53.
5. В. П. Горбатенко, І. О. Бутовська. Політичне прогнозування: Навч. посібник. - К.: МАУП, 2005.
6. Гаврилишин Б. До ефективних суспільств — Дороговкази в майбутнє // <http://www.nauka.in.ua/resources/books/856>
7. Глобалізація і безпека розвитку: Монографія / О. Г. Білорус, Д. Г. Лук'яненко та ін.; Кер. авт. кол. і наук. ред. О. Г. Білорус. — К.: КНЕУ, 2001.
8. Глобальні проблеми сучасності в їх релігійному витлумаченні і розв'язанні // Академічне релігієзнавство. Підручник. За науковою редакцією професора А. Колодного. - К.: Світ Знань, 2000. — С. 719-723.
9. Губар О.М. Філософія. // http://pidruchniki.com.ua/15840720/filosofiya/filosofiya_-_gubar_om
10. Дашкевич Я. До проблеми глобалізації // “І”: незалежний культурологічний часопис. — № 19. — 2000 — С.65-72.
11. Девід Лайон. Інформаційне суспільство: проблеми та ілюзії // <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/lajon.html>
12. Деніел Белл. Прихід постіндустріального суспільства // <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/bell.html>
13. Ентоні Гіденс. Нестримний світ. Як глобалізація перетворює наше життя. Рутледж, Нью Йорк, 2000.
14. Зернецька О. Культурна ідентичність і глобальна культура в добу глобалізації // Політика і час. — 2003. — №11. — С. 83-88.
15. Зінчук В. Погляд на глобалізацію: соціально-філософський аспект // “І”: незалежний культурологічний часопис. — № 19. — 2000 — С.226-231.
16. Ідеологія інформаційного суспільства // http://www.pravo.vuzlib.net/book_zl189_page_10.html
17. Йонезі Масуда. Гіпотеза про генезис Homo Intelligens // Сучасна зарубіжна філософія: Хрестоматія. — К.: Либідь, 1996. — с.335-361.
18. Капітон В. П. Філософія глобальних проблем сучасності : монографія / В. П. Капітон, О. В. Капітон, В. В. П'ятун. — Дніпропетровськ, ДДФА, 2010. — 374 с.
19. Катренко, Л. А. Глобальні моделі розвитку світу. — Л.: Вид-во Держ.

- ун-ту "Львів. політехніка", 1999. – 27 с.
20. Котова Ю.Р., Лук'яненко Д.І., Халілова-Чуваєва Ю.А. Політична глобалізація та суверенітет держав // http://www.rusnauka.com/36_PWMN_2010/Politologia/76852.doc.htm
21. Політологія: підручник / Ю.М.Розенфельд, Л.М.Герасіна, Н.П.Осипова, М.І.Панов, О.М.Сахань, О.В.Ставицька - Харків, Право, 2001.
22. Присенко Г.В., Равікович Є.І. Прогнозування соціально-економічних процесів: Навч. посібник. – К: КНЕУ, 2005.
23. Рэй Брэдбери. 451 градус по Фаренгейту // <http://lib.ru/INOFAANT/BRADBURY/farengajt.txt>
24. Семотюк О. Новий світовий порядок – моделі, антимоделі, сценарії // "І": незалежний культурологічний часопис. – № 19. – 2000 – С.107-113.
25. Сорос Дж. Про глобалізацію. – К., 2002. – 173 с.
26. Таран В. О., Зотов В. М., Резанова Н. О. - Соціальна філософія // http://ebooktime.net/book_166.html
27. Теоретичні засади футурології. Сутність футурології. Функції футурології. Напрями розвитку футурології. Завдання футурології // Соціологія за ред. Герасимчук А.А. http://libfree.com/136245605-sotsiologiyasotsiologiya_gerasimchuk_aa.html
28. Томазо Кампанелла. Місто сонця // <http://thales2002.narod.ru/suntext.html>
29. Філософія: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — Вид. 2-ге, перероб. і доп. / В. Х. Арутюнов, М. М. Демченко, С. Л. Йосипенко та ін. — К.: КНЕУ, 2001.
30. Фукуяма Ф. Глобалізація безконечна // "І": незалежний культурологічний часопис. – № 19. – 2000 – С.36-41.
31. Фукуяма Ф. Великий крах. Людська природа і відновлення соціального порядку / Пер. з англ. В. Дмитрика. – Львів, 2005.
32. Футурологія і прогноз // Політологія: Навчально - методичний комплекс: За ред/ Ф. М. Кирилюка. – К., 2005.
33. Харун О.А. Економічна глобалізація як інструмент вирішення глобальних проблем людства / О.А. Харун, М.В. Кошівська // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2017. – Вип. 6 (11). – С. 25–29. ISSN 2074-5354 (print), ISSN 2522-9745 (online).
34. Чешков М. Глобалізація: сутність, сучасна фаза, перспективи // "І": незалежний культурологічний часопис. – № 19. – 2000 – С.178-194.
35. Шрадер Г. Глобалізація, (де)цивілізація і мораль // "І": незалежний культурологічний часопис. – № 19. – 2000 – С.138-154.
36. Bakhov, I.S. 2013, "Government multicultural policy in canada in the period of 1970-2000-s", Middle East Journal of Scientific Research, vol. 15, no. 10, pp. 1450-1454.
37. Club of Rome // <http://www.clubofrome.org/eng/home/>
38. "Globalization", Holy Cross International Justice Office, www.management.com.ua/notes/globalization.html
39. Holovatyi, M. 2014, "Multiculturalism as a means of nations and countries

interethnic unity achieving", *Economic Annals-XXI*, vol. 11-12, pp. 15-18.

40. Romanenko, Y.O. 2016, "Place and role of communication in public policy", *Actual Problems of Economics*, vol. 176, no. 2, pp. 25-26.

Додаткова:

41. Алексєєнко І. Світові цивілізації в історичній динаміці // Політ. менеджмент. – 2004. – №3. – С. 152-162.

42. Алексєєнко І.В. Трансформація інституту національної держави в умовах глобалізації. – Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора політичних наук за спеціальністю 23.00.02. – політичні інститути та процеси. – Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Київ, 2007. – 20 с.

43. Архипович Д. Глобалізація як явище: позитивні та негативні риси // "І": незалежний культурологічний часопис. – № 19. – 2000 – С.222-224.

44. Барановський М. Народонаселення світу: поступ у ХХІ століття // Географія та основи економіки в шк. – 2002. – №2. – С. 36-39.

45. Білорус О. Глобалізація і соціальна доля людини в ХХІ столітті // Київ. старовина. – 2001. – №1. – С. 26-34.

46. Буравльов Є. Глобальні задуми – локальні дії: Безпека техносфери і роль загальносистемного підходу // Вісн. НАН України. – 2004. – №11. – С. 37-43.

47. Возняк Т. Глобалізація як виклик людству // "І": незалежний культурологічний часопис. – № 19. – 2000 – С.27-47.

48. Войтович Р.В. Вплив глобалізації на систему державного управління (теоретико-методологічний аналіз): Монографія / За заг. ред. д-ра філос.наук, проф. В.М.Князева. - К.: Вид-во НАДУ, 2007. - 680 с.

49. Глазко В.І. Чи є вихід із глобальної екологічної кризи? // Безпека життєдіяльності. – 2004. – №4. – С. 2-8.

50. Горбатенко В. П., Бутовська І. О. Політичне прогнозування: Навч. посібник. - К.: МАУП, 2005. -152 с.

51. Гусак О. Новітня глобалізація: інформаційний і культурологічний аспекти // Культура і життя. – 2002. – 14 серп.

52. Екологія: Підручник / С.І. Дорогунцов, К.Ф. Коценко, М.А. Хвесик та ін. — К.: КНЕУ, 2005.

53. Жулинський М. Національні культури і проблеми глобалізації: [Доп. на V Міжнар. конгресі українців (Чернівці. 26-29 серп. 2002 р.)] // Сл. і Час. – 2002. – №12. – С. 5-10.

54. Задоя А.А. Численность населения как фактор экономической динамики / А.А. Задоя, А.Н. Палладин // Європейський вектор економічного розвитку. – 2011. – № 1 (10). – С. 50–58.

55. Ільїн В.В., Кулагін Ю.І. Філософія. Ч.2. Актуальні проблеми сучасності. Підручник. У 2- ч. – Київ: "Альтерпрес", 2002, – 480 с.

56. Каплан Р. Чи проіснують Сполучені штати Америки до 2050 р. // "І": незалежний культурологічний часопис. – № 19. – 2000 – С.101-106.

57. Кісь Р. Глобалізація – локалізація – глокалізація // "І": незалежний культурологічний часопис. – № 19. – 2000 – С.225-243.

58. Корольчук Ю. Права людини в Інтернет: виклик глобалізації // "І": незалежний культурологічний часопис. – № 19. – 2000 – С.208-212.

59. Кремень Т. В. Трансформація державного суверенітету в умовах глобалізації. Автореферат дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата політичних наук за спеціальністю 23.00.04 – політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку. Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України, Київ, 2004. – 23 с.

60. Людина і культура в умовах глобалізації (бібліографічний показник) <http://lib.if.ua/publish2005/global.html#7>

61. Пелагеша Н.Є. Трансформація української національної ідентичності в умовах глобалізації. – Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук за спеціальністю 23.00.05 – етнополітологія та етнодержавознавство. – Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Київ, 2009. – 21 с.

62. Сбруєва А. Освіта в умовах глобалізації: Європ. контекст // Шлях освіти. – 2001. – №2. – С. 22-25.

63. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації: Монографія / За ред. д-ра екон. наук, проф. Д. Г. Лук'яненка. — К.: КНЕУ, 2001. — 538 с.

64. Традиційна культура в умовах глобалізації: проблема збереження і оновлення етнічно-культурної спадщини: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (27–28 серпня 2008 року). – Харків: Видавництво «АТОС», 2008. – 278 с.

65. Andrée B.P.J. Revisiting the relation between economic growth and the environment; a global assessment of deforestation, pollution and carbon emission / B.P.J. Andrée, A. Chamorro, Ph. Spencer, E. Koomen, H. Dogo // Renewable and Sustainable Energy Reviews. – 2019. – Vol. 114. – P. 1–16.

66. Global Multidimensional Poverty Index 2018: The Most Detailed Picture To Date of the World's Poorest People [Електронний ресурс] / Oxford Poverty and Human Development Initiative (2018), University of Oxford, UK. – Режим доступу: https://ophi.org.uk/wp-content/uploads/G-MPI_2018_2ed_web.pdf

67. Mielkov Iu. Human-Dimensionality and Values of Higher Education: Strategies for the Future of Complexity and Sustainable Development // Philosophy of Education. – 2019, Vol. 24, № 1. – P. 79–96.

68. Pravitsari A.E. Study on impact of urbanization and rapid urban expansion in Java and Jabodetabek megacity, Indonesia [Електронний ресурс] / A.E. Pravitsari. – Tokyo, 2015. – Режим доступу: <https://repository.kulib.kyoto-u.ac.jp/dspace/bitstream/2433/202752/2/dtikk00140.pdf>

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Філософія глобальних проблем сучасності»

Разом: 120 год., з них лекції – 38 год., семінарські заняття – 10 год., самостійна робота – 72 год.

Кількість балів за семестр	144 бали				
Модулі	Змістовий модуль II. (91)				
Назва модуля	Актуальні проблеми трансформації глобального світу XXI століття: політичні, економічні та соціальні аспекти.				
Лекції	1 (1 бал) 2 (1 бал) 3 (1 бал)	4 (1 бал) 5 (1 бал) 6 (1 бал)	7 (2 бали) 8 (1 бал) 9 (1 бал)	10 (1 бал) 11 (1 бал) 12 (1 бал)	13 (1 бал) 14 (1 бал) 15 (1 бал) 16 (1 бал) 17 (1 бал) 18 (1 бал)
Теми лекцій	Філософія глобальних проблем сучасності, її предмет, функції та методи дослідження.	Глобалістика та прогностика.	Політичні аспекти глобальних проблем сучасності: трансформації політичних систем, проблеми громадянського суспільства і політичної культури.	Світова демографічна ситуація і демографічна політика.	Людина, її життя і здоров'я як предмет філософського аналізу.
	Глобалізація як історичне явище і феномен.	Школи глобалістики: характеристика напрямів і методів дослідження.	Філософське осмислення проблем міжнародних відносин в контексті глобалізованого світу.	Ресурсні проблеми сучасної цивілізації.	Міжнародні організації та їх роль у вирішенні глобальних проблем людства.
	Глобальні проблеми людства: сутність та класифікація.	Основні моделі і проекти глобального розвитку, їх філософське осмислення.	Економічні тенденції сучасного постіндустріального суспільства.	Екологічні реалії буття сучасного суспільства.	Філософія техніки та інформаційне суспільство.
Семінарські і практичні заняття		1 (1+10 балів)	2 (1+10 балів)	3 (1+10 балів)	4 (1+10 балів) 5 (1+10 балів)
Теми семінарських занять		Філософія, її методологія і концептуальні підходи в осмисленні глобальних проблем сучасності	Політичні аспекти глобальних проблем сучасності.	Економічні та демографічні тенденції сучасного суспільства.	Духовно-культурний і соціальний вимір глобальних проблем сучасності.
Самостійна робота	2 (10 балів)				
Поточний контроль	модульна контрольна робота №2 (25 балів)				
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 1.44				